

REPUBLIKA SLOVENIJA

INFORMACIJSKI
POOBlašČENEC

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana
T: 01 230 9730
F: 01 230 9778
gp.ip@ip-rs.si
www.ip-rs.si

Številka: 007-65/2021/2

Datum: 29. 12. 2021

Ministrstvo za pravosodje
gp.mp@gov.si

ZADEVA: predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju – EVA: 2016–2030–0030 – MNENJE
ZVEZA: vaš dopis št. IPP 007-392/2020/62 z dne 1. 12. 2021 in priloženo gradivo

Spoštovani,

na podlagi vašega zaprosila prejetega dne 3. 12. 2021, 48. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1) ter 57. člena Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba) v nadaljevanju posredujemo mnenje Informacijskega pooblaščenca (IP) k prejetemu predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (predlog zakona) – EVA: 2016–2030–0030.

Uvodoma poudarjamo, da IP ni predlagatelj predpisov in v tem smislu ne more prevzeti odgovornosti predlagatelja glede končnega besedila predlaganega predpisa niti nima pristojnosti podajanja soglasij k predlogom predpisov. Vsebinsko se spremembe, ki jih ureja predlog zakona razen v posameznih delih v pretežnem delu ne nanašajo na varstvo osebnih podatkov, ampak gre zlasti za urejanje različnih drugih vidikov postopkov insolventnosti in prisilne poravnave ter obveznosti upravitelja. Pri tem gre tako za obdelavo podatkov in informacij poslovnih subjektov, kot tudi za obdelavo osebnih podatkov, ki se nanašajo na določene ali določljive fizične osebe. Glede na to da IP ni pristojen za nadzor izvajanja predpisov o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja, se prav tako ne opredeljuje do morebitnih posledic in tveganj povezanih s spremembami glede elektronskega vlaganja dokumentov in drugih pisanj ter elektronskega vročanja, s katerimi se ukinja obveznost podpisovanja dokumentov z varnim elektronskim podpisom, overjenim s kvalificiranim potrdilom.

Kot ugotavlja IP, se na obdelavo osebnih podatkov nanašajo zlasti 30., 32., 34., 37., 38., 44., 45., 47., 48., 49., 54., 56., 59., 82., 83., 91., 92., 99., 108. in 122. člen. V nadaljevanju zato izpostavljam nekatere bistvene pomanjkljivosti predloga zakona z vidika varstva osebnih podatkov.

K 31. in 49. členu

Najprej želimo glede uporabe videokonferenčnih sistemov in snemanja procesnih dejanj opozoriti na obveznost zagotavljanja vseh ukrepov varovanja in varnosti osebnih podatkov v zvezi s tem (npr. zagotavljanja celovitosti posnetkov, omejevanje dostopa nepooblaščenim osebam, ustrezni roki hrambe ipd.) ter potrebo po predhodno izvedbi ocene učinka v zvezi z varstvom podatkov pred uvedbo uporabe tovrstnih sistemov, s katerimi se bodo obdelovali osebni podatki. Gre za materijo, ki se pretežno lahko uredi s podzakonskim aktom, upoštevajoč določbe 38. člena Ustave RS pa bi bilo vsaj

namen uporabe tako pridobljenih posnetkov, rok hrambe in pravice do obdelave smiselno urediti z zakonom.

K 82. in 108. členu (neposreden elektronski dostop upraviteljev do vseh zbirk osebnih podatkov)

Z vidika načela sorazmernosti želimo zlasti opozoriti na neustreznost splošne in vsebinsko povsem odprte določbe predlaganih dopolnitev 291. in 384. člena ZFPPIPP glede neposrednega elektronskega dostopa in najverjetneje celo povezovanja zbirk upraviteljev z neomejenim številom evidenc in zbirk osebnih podatkov vseh bank sodišč, davčnih uprav in drugih upravljavcev zbirk osebnih podatkov. Predlog zakona namreč ne določa izčrpno niti nabora zbirk niti nabora osebnih podatkov, ki naj bi se na ta način množično obdelovali (obdeloval bi jih lahko vsak upravitelj).

Prav tako IP iz prejetega grdiva ni razbral, da bi bila v zvezi s predlaganimi zakonskimi določbami izvedena predhodna ocena učinka v zvezi z varstvom podatkov, ki bi bila po mnenju IP vsekakor potrebna v skladu s 35. členom Splošne uredbe. Iz gradiva tudi ni razbrati, kako naj bi bila v zvezi s tem naslovljena tveganja za varstvo podatkov in pravice posameznikov, ki jih prinaša takšen množičen neposreden elektronski dostop do neomejenega števila zbirk osebnih podatkov z omogočanjem prenosa podatkov.

V skladu z Ustavo RS je država ne le dožna spoštovati varstvo osebnih podatkov, ampak je dolžna obdelavo osebnih podatkov tudi zakonsko urediti. V tem kontekstu opozarjamo, da morajo biti v skladu z 38. členom Ustave RS nabor in namen zbiranja osebnih podatkov določeni z zakonom. Njihovo opredeljevanje zgolj s podzakonskim aktom ali drugim podobnim aktom, kot je npr. dogovor med zbornico upraviteljev in posameznimi upravljavci zbirk osebnih podatkov, ne bi bilo ustrezno. Iz zakona namreč ni jasno razvidno, kateri konkretni osebni podatki, naj bi bili predmet dostopa niti niso izčrpno navedene zbirke osebnih podatkov, do katerih bodo vsi upravitelji lahko dostopali. Vsako zakonsko urejanje obdelave osebnih podatkov pa mora biti tudi v skladu z načelom sorazmernosti – poseg v informacijsko zasebnost posameznika mora biti potreben in nujen za doseg zasledovanega ustavno legitimnega cilja (javna korist ali varstvo pravic drugih) ter v sorazmerju s pomembnostjo tega cilja (tretji odstavek 15. člena Ustave RS). To še posebej velja v primeru množičnih oblik elektronskega dostopa in prenosa osebnih podatkov do velike količine (vseh obstoječih) zbirk osebnih podatkov. Tovrstni posegi v zasebnost posameznikov so torej dopustni le v obsegu, ki prestane t.i. strogi test sorazmernosti in ne na zalogo.

Predlagana določba 82. in 108. člena predloga zakona o neposrednem elektronskem dostopu ter celo povezovanju nedoločenega števila zbirk osebnih podatkov z zbirkami upravitelja glede na razpoložljive informacije in obrazložitve predlagatelja ne zadosti tem zahtevam 15. in 38. člena Ustave RS. Zato ocenjujemo, da bi morala biti ta določba nujno deležna ustreznih dopolnitev.

K 91. in 92. člen (spletni iskalnik prodaj)

IP opozarja, da bi moral zakon izčrpno določati, kateri podatki o premoženju se vpišejo za namen javne objave in objavijo v spletnem iskalniku prodaj v stečajnem postopku. Uporaba dikcije 'zlasti' pri navajanju osebnih podatkov, ki bodo predmet javne objave v tem primeru ne zadosti ustavni zahtevi po določnosti zakonske opredelitve obdelave osebnih podatkov. Iz predloga zakona namreč ni razvidno, kateri osebni podatki, naj bi bili na tak način objavljeni. Glede na razpoložljive podatke, pa je razbrati, da bo pri tem zelo verjetno šlo za osebne podatke, saj bo (v primerih stečajnih postopkov dolžnikov, ki so fizične osebe), kot je razbrati, na njihovi podlagi mogoče določiti fizične osebe, katerih premoženje se prodaja.

Hvala za sodelovanje in lep pozdrav.

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
informatična pooblaščenka

Pripravila:
Alenka Jerše, univ. dipl. prav.
namestnica informatične pooblaščenke